

DECYZJA KOMISJI**z dnia 14 lipca 2010 r.**

wyłaczająca produkcję i sprzedaż hurtową energii elektrycznej we włoskiej Makrostrefie Północ oraz sprzedaż detaliczną energii elektrycznej odbiorcom końcowym podłączonym do sieci średniego, wysokiego i bardzo wysokiego napięcia we Włoszech z zakresu stosowania dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych

*(notyfikowana jako dokument nr C(2010) 4740)***(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)****(2010/403/UE)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

Geograficznej (zwanej dalej „Makrostrefą Północ” ⁽²⁾);
oraz

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującą procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 30 ust. 5 i 6,

uwzględniając wniosek złożony dnia 15 lutego 2010 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej przez spółkę Compagnia Valdostana delle Acque S.p.A. – Compagnie Valdôtaine des eaux S.p.A. (zwaną dalej „spółką CVA”),

po skonsultowaniu się z Komitetem Doradczym ds. Zamówień Publicznych,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. STAN FAKTYCZNY

- (1) Dnia 15 lutego 2010 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej spółka CVA przekazała Komisji wniosek na mocy art. 30 ust. 5 dyrektywy 2004/17/WE. W wiadomościach e-mail: z dnia 15 kwietnia 2010 r. Komisja zwróciła się do władz włoskich oraz do spółki CVA o dodatkowe informacje. Władze włoskie udzieliły tych informacji w wiadomościach e-mail: z dnia 10 maja 2010 r. i z dnia 20 maja 2010 r., a spółka CVA, po przedłużeniu pierwotnego terminu, udzieliła ich dnia 7 maja 2010 r.
- (2) Wniosek złożony przez spółkę CVA, przedsiębiorstwo publiczne w rozumieniu dyrektywy 2004/17/WE, dotyczy następujących rodzajów działalności opisanych we wniosku:
 - a) produkcja i sprzedaż hurtowa energii elektrycznej na całym terytorium Republiki Włoskiej;
 - b) jako alternatywa, produkcja i sprzedaż hurtowa energii elektrycznej na terytorium Północnej Strefy

- c) sprzedaż detaliczna energii elektrycznej odbiorcom końcowym na wolnym rynku energii elektrycznej na całym terytorium Republiki Włoskiej.

II. RAMY PRAWNE

- (3) Artykuł 30 dyrektywy 2004/17/WE stanowi, że zamówienia mające na celu umożliwienie prowadzenia jednego z rodzajów działalności, do których ma zastosowanie dyrektywa, nie podlegają dyrektywie, jeżeli w państwie członkowskim, w którym taka działalność jest wykonywana, bezpośrednio podlega ona konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony. Oceny, czy działalność bezpośrednio podlega konkurencji dokonuje się na podstawie obiektywnych kryteriów, uwzględniających specyfikę danego sektora. Dostęp uważa się za nieograniczony, jeśli państwo członkowskie wdrożyło i stosuje odpowiednie prawodawstwo wspólnotowe, otwierając dany sektor lub jego część. Stosowne akty prawne wyszczególniono w załączniku XI do dyrektywy 2004/17/WE, w którym w odniesieniu do sektora energii elektrycznej wymienia się dyrektywę 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r. dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej ⁽³⁾. Dyrektywę 96/92/WE zastąpiła dyrektywa 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 96/92/WE ⁽⁴⁾.

⁽²⁾ Obejmuje ona Strefę Nord, a także cztery mniejsze strefy (Ene, Enw, Turbigio i Monfalcone), o których mowa w załączniku B do komunikatu Komisji z dnia 10 stycznia 2007 r. „Dochodzenie w ramach art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 w odniesieniu do europejskich sektorów gazu i energii elektrycznej (raport końcowy)” (COM(2006) 851 wersja ostateczna, zwanego później „raportem końcowym”).

⁽³⁾ Dz.U. L 27 z 30.1.1997, s. 20.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 176 z 15.7.2003, s. 37. Należy zaznaczyć, że dyrektywę 2003/54/WE zastąpiła dyrektywa 2009/72/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55), wymagająca jeszcze większego stopnia otwarcia rynku niż dwie poprzednie dyrektywy. Ponieważ jednak nie upłynął jeszcze termin wdrożenia, odesłania będą nadal odnosić się do ram prawnych wprowadzonych dyrektywą 2003/54/WE.

⁽¹⁾ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 1.

- (4) Włochy wdrożyły i stosują nie tylko dyrektywę 96/92/WE, ale także dyrektywę 2003/54/WE, decydując się na prawny i funkcjonalny rozdział sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, z wyłączeniem najmniejszych przedsiębiorstw, zwolnionych z wymogów w zakresie rozdziału funkcjonalnego. W rezultacie, i zgodnie z art. 30 ust. 3 akapit pierwszy, dostęp do rynku na całym terytorium Republiki Włoskiej należy uznać za nieograniczony.
- (5) Oceny, czy działalność bezpośrednio podlega konkurencji, należy dokonać na podstawie różnych czynników, z których żaden nie jest sam w sobie decydujący. W odniesieniu do rynków, których dotyczy niniejsza decyzja, jednym z kryteriów, które należy uwzględnić, jest udział w rynku najważniejszych podmiotów działających na danym rynku. Innym kryterium jest stopień koncentracji na tych rynkach. Biorąc pod uwagę charakterystykę odnośnych rynków, należy uwzględnić również dodatkowe kryteria, takie jak funkcjonowanie rynkowego mechanizmu bilansującego, konkurencja cenowa oraz odsetek odbiorców zmieniających dostawcę.
- (6) Niniejsza decyzja nie stanowi uszczerbku dla stosowania zasad konkurencji.

III. OCENA

- (7) Na podstawie precedensów rozpatrywanych przez Komisję⁽¹⁾ w sektorze energii elektrycznej można wyróżnić następujące odnośne rynki produktowe: (i) wytwarzania oraz dostaw hurtowych; (ii) przesyłu; (iii) dystrybucji oraz (iv) dostaw detalicznych. W rezultacie wniosek spółki CVA należy rozpatrzyć oddzielnie w odniesieniu do produkcji i dostaw hurtowych z jednej strony oraz w odniesieniu do sprzedaży detalicznej z drugiej strony.

Produkcja i dostawy hurtowe energii elektrycznej

- (8) Jak wspomniano w motywie 2 powyżej, wniosek złożony przez spółkę CVA dotyczy produkcji i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej na całym terytorium Republiki Włoskiej lub, alternatywnie, w Makroregionie Północ.
- (9) Jak wynika z dostępnych informacji⁽²⁾, należy uznać, że ze względu na ograniczenia połączeń między poszczególnymi strefami o niemal doskonale skorelowanych cenach, całość terytorium włoskiego obejmuje, pod względem produkcji i dostaw hurtowych energii elektrycznej, cztery rynki geograficzne: Makroregion Północ, Makroregion Centrum-Południe⁽³⁾, Makroregion Sycylia⁽⁴⁾ i Sycylię. Władze włoskie potwierdziły, że utworzona Makroregion Północ zachowuje znaczenie jako odnośny rynek, dodały jednak, że wprowadzane są zmiany, w związku

z którymi rozgraniczenie między pozostałymi makroregionami nie jest chwilowo jasne i wymaga przeprowadzenia dokładnych analiz, przez co definitywna ocena stanu konkurencji na tych rynkach geograficznych jest obecnie niemożliwa. W świetle powyższego oraz biorąc pod uwagę, że wszystkie elektrownie należące do spółki CVA również mieszczą się w Makroregionie Północ, niniejsza decyzja, do celów oceny warunków określonych w art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE, ogranicza się do rozpatrzenia sytuacji konkurencyjnej na terytorium Makroregionu Północ w odniesieniu do produkcji i dostaw hurtowych energii elektrycznej. Chociaż Makroregion Północ sama w sobie stanowi odnośny rynek, nie można jej jednak traktować jako zupełnie odizolowanej od otaczających ją krajów i innych regionów.

- (10) Zgodnie ze stałą praktyką⁽⁵⁾ w zakresie decyzji Komisji na mocy art. 30, Komisja uznała, że w odniesieniu do wytwarzania energii elektrycznej „jednym ze wskaźników poziomu konkurencji na rynkach krajowych jest łączny udział w rynku trzech największych producentów”. Według władz włoskich w 2009 r. udział w rynku trzech największych producentów w Makroregionie Północ określono na poziomie 49,7 %. Ten stopień koncentracji, uwzględniający całkowity udział w rynku trzech największych producentów, jest niższy od poziomu (52,2 %), o którym mowa w decyzji 2008/585/WE w odniesieniu do Austrii i od poziomu (58 % produkcji brutto), o którym mowa w decyzji 2008/741/WE w odniesieniu do Polski, a także znacznie niższy od odnośnych poziomów, o których mowa w decyzjach 2006/422/WE i 2007/706/WE dotyczących, odpowiednio, Finlandii (73,6 %) i Szwecji (86,7 %). Należy jednak zaznaczyć, że jest wyższy od odpowiadającego mu poziomu (39 %), o którym mowa w decyzjach 2006/211/WE i 2007/141/WE w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa. Niemniej jednak wspomniany poziom uważa się za wystarczająco niski, a zatem można uznać, że świadczy on o pewnym stopniu bezpośredniego podlegania konkurencji w zakresie produkcji i dostaw hurtowych energii elektrycznej w Makroregionie Północ.

- (11) Ponadto Włochy na znaczną skalę importują energię elektryczną, w 2008 r. pozyskały jej z zagranicy ponad 42 997 GWh. Włochy są importerem netto i importowana energia elektryczna pokrywa ok. 13,43 % ich całkowitego zapotrzebowania.⁽⁶⁾ Jak potwierdzają władze włoskie⁽⁷⁾, import ma korzystny wpływ na konkurencję, zwłaszcza w Makroregionie Północ. Wprawdzie ten wpływ jest uwarunkowany technicznymi ograniczeniami połączeń międzysystemowych z innymi krajami, oczekuje się jednak, że dzięki wprowadzeniu

⁽¹⁾ COMP M.4110, E.ON – Endesa (połączenie), s. 3.

⁽²⁾ Zob. raport końcowy, załącznik B, pkt A1, 2.

⁽³⁾ Obejmuje strefy Centro Nord, Piombino, Centro Sud, Sud, Rossano, Brindisi i Kalabria.

⁽⁴⁾ Obejmuje strefy Sycylia, Priolo i Kalabria.

⁽⁵⁾ Zob. decyzje Komisji 2009/47/WE (Dz.U. L 19 z 23.1.2009, s. 57); 2008/585/WE (Dz.U. L 188 z 16.7.2008, s. 28); 2008/741/WE (Dz.U. L 251 z 19.9.2008, s. 35); 2007/141/WE (Dz.U. L 62 z 1.3.2007, s. 23); 2007/706/WE (Dz.U. L 287 z 1.11.2007, s. 18); 2006/211/WE (Dz.U. L 76 z 15.3.2006, s. 6) i 2006/422/WE (Dz.U. L 168 z 21.6.2006, s. 33).

⁽⁶⁾ Tj. ilości energii elektrycznej potrzebnej do konsumpcji krajowej i na eksport.

⁽⁷⁾ Pismo włoskiego Urzędu ds. Energii Elektrycznej i Gazu 0018212 z dnia 10 maja 2010 r.

nowych przepisów⁽¹⁾ sytuacja ulegnie dalszej poprawie. W związku z tym zachowanie cenowe czołowych producentów w Makroregionie Północ podlega pewnym ograniczeniom związanym z importem energii elektrycznej spoza terytorium Włoch. Te okoliczności należy uznać za świadczące o pewnym stopniu bezpośredniego podlegania konkurencji ze strony innych państw członkowskich UE w zakresie produkcji i dostaw hurtowych energii elektrycznej w Makroregionie Północ.

- (12) Z komunikatu Komisji z dnia 11 marca 2010 r. „Sprawozdanie z postępów w tworzeniu wewnętrznego rynku gazu i energii elektrycznej”⁽²⁾ wynika, że w 14 państwach członkowskich trzy największe producenci nadal kontrolują ponad 75 % mocy wytwórczych. Niemniej jednak w sprawozdaniu włoski rynek energii elektrycznej kwalifikuje się do kategorii „wykazujących umiarkowaną koncentrację”⁽³⁾, w związku z czym wskaźnik Herfindahla-Hirshmana (HHI) ma niższe wartości w porównaniu z innymi kategoriami. Biorąc pod uwagę, że w Makroregionie Północ presja konkurencyjna jest odczuwana nawet mocniej niż w pozostałych strefach, stopień koncentracji można uznać za świadczący o bezpośrednim podleganiu konkurencji w zakresie produkcji i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w tej makroregionie.
- (13) Ponadto jako dodatkowy wskaźnik należy także uwzględnić funkcjonowanie mechanizmów bilansujących, mimo że ich udział w ogólnej produkcji i/lub zużyciu energii elektrycznej w państwie członkowskim jest niewielki. Zgodnie z dostępnymi informacjami mechanizm bilansujący, w szczególności ustalanie cen na zasadach rynkowych oraz dobrze rozwinięty rynek intra-day, funkcjonuje w sposób niestwarzający przeszkód dla tego, aby wytwarzanie energii elektrycznej bezpośrednio podlegało konkurencji.

Dostawy detaliczne energii elektrycznej

- (14) W odniesieniu do dostaw detalicznych, odnośny rynek produktowy można podzielić dodatkowo na: (A) rynek dostaw detalicznych do odbiorców przemysłowych podłączonych do sieci średniego, wysokiego i bardzo wysokiego napięcia oraz (B) rynek dostaw detalicznych do mniejszych odbiorców przemysłowych, komercyjnych i gospodarstw domowych podłączonych do sieci niskiego napięcia. W dalszej części niniejszego dokumentu wspomniane rynki zostaną przeanalizowane osobno.

Dostawy detaliczne energii elektrycznej do odbiorców końcowych podłączonych do sieci średniego, wysokiego i bardzo wysokiego napięcia

- (15) Jak potwierdzają władze włoskie, rynek dostaw detalicznych energii elektrycznej do odbiorców końcowych podłączonych do sieci średniego, wysokiego i bardzo wysokiego napięcia ma zasięg krajowy.

- (16) Zgodnie z dostępnymi informacjami⁽⁴⁾ łączny udział w rynku trzech największych sprzedawców detalicznych energii elektrycznej odbiorcom końcowym podłączonym do sieci średniego, wysokiego i bardzo wysokiego napięcia wynosi 43,89 %, co jest poziomem wystarczająco niskim⁽⁵⁾ i należy uznać, że świadczy o bezpośrednim podleganiu konkurencji.

- (17) Ze względu na właściwości odnośnego produktu (energia elektryczna) oraz małą dostępność lub całkowity brak odpowiednich produktów bądź usług zastępczych, w ocenie konkurencyjności rynków energii elektrycznej większego znaczenia nabiera konkurencja cenowa i kształtowanie cen. Wskaźnikiem istnienia konkurencji cenowej może być zatem liczba odbiorców zmieniających dostawcę, będąca w związku z tym „naturalnym wskaźnikiem skuteczności funkcjonowania konkurencji. Jeśli niewielu klientów decyduje się na zmianę, prawdopodobnie istnieje problem w funkcjonowaniu rynku, nawet jeśli weźmie się pod uwagę korzyści płynące z możliwości renegotiacji umów z dotychczasowym, dobrze znanym dostawcą”⁽⁶⁾.

- (18) Zgodnie z najnowszymi dostępnymi informacjami⁽⁷⁾ we Włoszech odsetek odbiorców zmieniających dostawcę przed właściwym terminem w 2008 r. wyniósł 32,50 % w przypadku dużych odbiorców przemysłowych oraz 32,80 % w przypadku odbiorców przemysłowych średniej wielkości. Jest to co prawda odsetek niższy niż np. w Austrii, gdzie w przypadku dużych i bardzo dużych odbiorców przemysłowych wyniósł on 41,5 %⁽⁸⁾, jednak wartość osiągnięta we Włoszech nadal jest istotna, gdyż dotyczy niemal jednej trzeciej dużych i średnich odbiorców przemysłowych. Ponadto rynek sprzedaży detalicznej odbiorcom końcowym podłączonym do sieci średniego, wysokiego i bardzo wysokiego napięcia nie podlega regulacji cenowej. Sytuacja we Włoszech pod względem zmiany dostawców oraz regulacji cen dla odbiorcy końcowego jest zatem zadowalająca i można uznać, że świadczy o bezpośrednim podleganiu konkurencji.

Dostawy detaliczne energii elektrycznej do odbiorców końcowych podłączonych do sieci niskiego napięcia

- (19) Co do odnośnego rynku geograficznego dostaw detalicznych, tradycyjnie uważa się, że ma on zasięg krajowy. W swoim wniosku spółka CVA traktuje rynek krajowy jako odnośny rynek dostaw detalicznych energii elektrycznej.

⁽¹⁾ Ustawa nr 99/2009 z dnia 23 lipca 2009 r.

⁽²⁾ SEC(2010) 251 zwany dalej „komunikatem z 2010 r.”

⁽³⁾ Tabela 3.1 załącznika technicznego (s. 12) do komunikatu z 2010 r.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie roczne dotyczące stanu usług oraz działań regulacyjnych włoskiego Urzędu ds. Energii Elektrycznej i Gazu (AEEG) z dnia 31 marca 2009 r. (zwane dalej „sprawozdaniem rocznym AEEG z 2009 r.”), s. 76.

⁽⁵⁾ Odpowiada bardzo ściśle poziomowi koncentracji (43 %) stwierdzonemu na szwedzkim rynku detalicznym (zob. motyw 14 decyzji 2007/706/WE).

⁽⁶⁾ Komunikat Komisji z dnia 15 listopada 2005 r. z postępów w tworzeniu wewnętrznego rynku gazu ziemnego i energii elektrycznej (COM(2005) 568 wersja ostateczna) (zwany dalej „komunikatem z 2005 r.”), s. 9.

⁽⁷⁾ Tabela 2.2 załącznika technicznego do komunikatu z 2010 r.

⁽⁸⁾ Zob. motyw 13 decyzji 2008/585/WE.

- (20) Przy założeniu, że rynek geograficzny ma zasięg krajowy oraz na podstawie obecnie dostępnych informacji⁽¹⁾ wydaje się, że poziom koncentracji rynku dostaw detalicznych energii elektrycznej we Włoszech jest bardzo wysoki. Łączny udział w rynku trzech największych podmiotów zajmujących się sprzedażą detaliczną odbiorcom podłączonym do sieci niskiego napięcia wynosi 79,44 %, z czego największe przedsiębiorstwo samo posiada udział o wielkości 71,11 %. W tym kontekście należy również przytoczyć ustalone orzecznictwo⁽²⁾, w myśl którego „bardzo duże udziały w rynku są, z zastrzeżeniem wyjątkowych okoliczności, same w sobie dowodem istnienia pozycji dominującej. Taka sytuacja ma miejsce, w przypadku gdy udział w rynku wynosi 50 %”.
- (21) Ponadto rynek detaliczny we Włoszech dzieli się dodatkowo na trzy podkategorie, z których dwie pierwsze podlegają regulacji cenowej:
- a) usługa o podwyższonej ochronie dla gospodarstw domowych i małych przedsiębiorstw (zatrudniających nie więcej niż 50 pracowników i mających obroty nie większe niż 10 mln EUR) podłączonych do sieci niskiego napięcia, które nie podpisały umów zakupu na wolnym rynku. Świadczenie tej usługi jest zastrzeżone dla spółki Acquirente Unico SpA (zwanej dalej „jedynym nabywcą”);
 - b) usługa zabezpieczona dla wszystkich odbiorców niekwalifikujących się do usługi o podwyższonej ochronie, którzy nie podpisali umów zakupu na wolnym rynku. Ta usługa jest świadczona przed podmioty wybrane przez jednego nabywcę w drodze procedury konkurencyjnego przetargu; oraz
 - c) wolny rynek, czyli reszta rynku sprzedaży detalicznej.
- (22) Do celów niniejszej decyzji wspomnianych rynków nie należy jednak traktować jako niezależnych odnośnych rynków, gdyż odbiorcy mogą przenosić się z jednej podkategorii do drugiej, a ceny we wszystkich trzech podkategoriach są rynkowe⁽³⁾. Niemniej jednak, według sprawozdania rocznego AEEG z 2009 r., tzw. „rynek zmonopolizowany” obejmujący „usługę o podwyższonej ochronie” i „zabezpieczoną usługę” stanowi ok. 36 % całego rynku sprzedaży detalicznej. Ponadto, zgodnie z tym samym sprawozdaniem, usługa o podwyższonej ochronie odznacza się bardzo silną obecnością (84,3 %) jednego konkretnego dostawcy, czynnego także na wolnym rynku. Według władz włoskich odbiorcy postrzegają koszty zmiany dostawcy jako duże, a związane ze zmianą korzyści jako małe. To, w połączeniu z niskimi cenami w ramach usługi o podwyższonej ochronie, bardzo utrudnia nowym operatorom pozyskanie wystarczającej bazy odbiorców w tej podkategorii. Zasadniczo skutkuje to uprzywilejowaną pozycją operatorów świadczących usługę o podwyższonej ochronie czynnych również na wolnym rynku, gdyż odbiorcy rezygnujący z usługi o podwyższonej ochronie na rzecz usług wolnorynkowych lub odwrotnie często dokonują takiej zmiany, nie zmieniając przy tym dostawcy.
- (23) Jednakże na podstawie informacji otrzymanych od odpowiednich władz włoskich⁽⁴⁾ można stwierdzić do celów niniejszej decyzji, że rynek geograficzny sprzedaży detalicznej energii elektrycznej we Włoszech nie ma zasięgu krajowego, jak przyjmuje się tradycyjnie i jak zakłada wnioskodawca, lecz zasięg lokalny, obejmujący terytorium zwykle niewykraczające poza obszar gminy.
- (24) Przy braku informacji o poziomie konkurencji na każdym ze zdefiniowanych w ten sposób rynków lokalnych dostaw detalicznych energii elektrycznej do odbiorców końcowych podłączonych do sieci niskiego napięcia oraz biorąc pod uwagę wspomniane powyżej wątpliwości dotyczące poziomu konkurencji na rynku sprzedaży detalicznej odbiorcom podłączonym do sieci niskiego napięcia, analizowanego całościowo na poziomie krajowym, zgodnie z motywami 19–22, nie można stwierdzić, że spełniono warunki udzielenia zwolnienia na podstawie z art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE w odniesieniu do rynku dostaw detalicznych energii elektrycznej do odbiorców końcowych podłączonych do sieci niskiego napięcia we Włoszech.
- (25) W związku z tym dyrektywa 2004/17/WE nadal ma zastosowanie w odniesieniu do udzielania przez podmioty zamawiające zamówień mających na celu umożliwienie dostaw detalicznych energii elektrycznej do odbiorców końcowych podłączonych do sieci niskiego napięcia, prowadzonych we Włoszech oraz w odniesieniu do organizacji przez podmioty zamawiające konkursów na prowadzenie takiej działalności we Włoszech.

IV. WNIOSKI

- (26) Pod względem produkcji i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Makroregionie Północ, sytuację można podsumować w następujący sposób: łączny udział w rynku trzech największych producentów jest umiarkowanie mały, a import znacznej ilości energii elektrycznej ma korzystny wpływ na konkurencję w tej makroregionie. Zgodnie z motywem 13, funkcjonowanie mechanizmu bilansującego nie stanowi przeszkody dla tego, aby rynek produkcji energii bezpośrednio podlegał konkurencji. W rezultacie można uznać, że w przypadku Makroregionu Północ wszystkie powyższe okoliczności świadczą o bezpośrednim podleganiu konkurencji.
- (27) W świetle okoliczności rozpatrywanych w motywach 8–13 należy uznać warunek bezpośredniego podlegania konkurencji ustanowiony w art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE za spełniony w zakresie produkcji i dostaw hurtowych energii elektrycznej w Makroregionie Północ.

⁽¹⁾ Sprawozdanie roczne AEEG z 2009 r.

⁽²⁾ Zob. pkt 328 wyroku Sądu Pierwszej Instancji z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie *Atlantic Container Line AB oraz inne przeciwko Komisji*, T-395/94 [2002] ECR, II-875.

⁽³⁾ W rzeczywistości ceny regulowane ustala się na podstawie cen na wolnym rynku.

⁽⁴⁾ Pismo włoskiego Urzędu Konkurencji 0032953 z dnia 20 maja 2010 r.

- (28) Ponadto jako że za spełniony uważa się warunek nieograniczonego dostępu do rynku, dyrektywa 2004/17/WE nie powinna mieć zastosowania w odniesieniu do udzielania przez podmioty zamawiające zamówień mających na celu umożliwienie produkcji energii elektrycznej i jej dostaw hurtowych w Makroregionie Północ ani w odniesieniu do organizacji przez podmioty zamawiające konkursów na prowadzenie takiej działalności w danym obszarze geograficznym.
- (29) W odniesieniu do sprzedaży detalicznej energii elektrycznej odbiorcom końcowym podłączonym do sieci średniego, wysokiego i bardzo wysokiego napięcia sytuację we Włoszech można podsumować w następujący sposób: łączny udział w rynku trzech największych przedsiębiorstw sprzedaży detalicznej jest mały, odsetek odbiorców zmieniających dostawcę przed punktem wycofania jest zadowalający, a ceny dla odbiorców końcowych nie są regulowane. Powyższe wnioski są również zgodne z opinią odpowiednich władz włoskich, według których omawiany rynek podlega konkurencji od szeregu lat i wynikający z tego poziom konkurencji jest zadowalający.
- (30) W świetle okoliczności rozpatrywanych w motywach 15–18 należy uznać warunek bezpośredniego podlegania konkurencji ustanowiony w art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE za spełniony w zakresie dostaw detalicznych energii elektrycznej do odbiorców końcowych podłączonych do sieci średniego, wysokiego i bardzo wysokiego napięcia na całym terytorium Republiki Włoskiej.
- (31) Ponadto jako że za spełniony uważa się warunek nieograniczonego dostępu do rynku, dyrektywa 2004/17/WE nie powinna mieć zastosowania w odniesieniu do udzielania przez podmioty zamawiające zamówień mających na celu umożliwienie dostaw detalicznych energii elektrycznej do odbiorców końcowych podłączonych do sieci średniego, wysokiego i bardzo wysokiego napięcia we Włoszech ani w odniesieniu do organizacji przez podmioty zamawiające konkursów na prowadzenie takiej działalności w danym obszarze geograficznym.
- (32) W świetle okoliczności rozpatrywanych w motywach 19–25 i biorąc pod uwagę wątpliwości dotyczące istnienia wystarczającej konkurencji na poziomie krajowym w zakresie dostaw detalicznych do odbiorców końcowych podłączonych do sieci niskiego napięcia, a ponadto przy braku szczegółowych informacji o każdym z odnośnych rynków lokalnych zdefiniowanych przez władze włoskie, nie można stwierdzić, że spełniono warunki udzielenia zwolnienia na podstawie art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE w odniesieniu do dostaw detalicznych energii elektrycznej do odbiorców końcowych podłączonych do sieci niskiego napięcia we Włoszech. W związku z tym dyrektywa 2004/17/WE nadal ma zastosowanie w odniesieniu do udzielania przez podmioty zamawiające zamówień mających na celu umożliwienie dostaw detalicznych energii elektrycznej do odbiorców końcowych podłączonych do sieci niskiego napięcia, prowadzonych we Włoszech oraz w odniesieniu do organizacji przez przedmioty zamawiające konkursów na prowadzenie takiej działalności we Włoszech. Ponieważ nadal będą mieć zastosowanie obowiązki statystyczne określone w art. 67, konieczne może być zapewnienie, aby zainteresowane podmioty zamawiające podjęły odpowiednie środki, takie jak rozdzielność funkcji kierowniczych i/lub księgowych, umożliwiającą im prawidłową sprawozdawczość w zakresie zamówień udzielanych w celu umożliwienia prowadzenia odnośnych rodzajów działalności, w stosunku do których na mocy niniejszej decyzji nie udzielono zwolnienia.
- (33) Przypomina się również, że zamówienia obejmujące kilka rodzajów działalności traktuje się zgodnie z art. 9 dyrektywy 2004/17/WE. W niniejszym kontekście oznacza to, że kiedy podmiot zamawiający udziela „mieszanego” zamówienia, to znaczy zamówienia mającego na celu wspieranie rodzajów działalności zarówno wyłączonych z zakresu stosowania dyrektywy 2004/17/WE, jak i niewyłączonych, należy brać pod uwagę rodzaje działalności, których zamówienie dotyczy zasadniczo. W przypadku takich mieszanych zamówień mających na celu zasadniczo wsparcie sprzedaży detalicznej energii elektrycznej odbiorcom końcowym podłączonym do sieci niskiego napięcia zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2004/17/WE. Jeśli obiektywnie niemożliwe jest ustalenie, którego rodzaju działalności zamówienie dotyczy zasadniczo, zamówienia udziela się zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 2 i 3.
- (34) Niniejsza decyzja odnosi się do stanu prawnego i faktycznego z okresu od lutego do maja 2010 r., ustalonego na podstawie informacji przedłożonych przez Republikę Włoską i przez spółkę CVA, komunikatów z 2005 r. i z 2010 r. oraz ich załączników technicznych, dokumentu służb Komisji z 2007 r., raportu końcowego i sprawozdania rocznego AEEG z 2009 r. Decyzja może ulec zmianie, jeśli nastąpią istotne zmiany sytuacji prawnej lub faktycznej, skutkujące naruszeniem warunków stosowania art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE w odniesieniu do dostaw hurtowych energii elektrycznej w Makroregionie Północ oraz dostaw detalicznych do odbiorców końcowych podłączonych do sieci średniego, wysokiego i bardzo wysokiego napięcia,
- PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:
- Artykuł 1
- Dyrektywa 2004/17/WE nie ma zastosowania do zamówień udzielanych przez podmioty zamawiające, mających na celu umożliwienie prowadzenia następujących rodzajów działalności:
- a) produkcja i dostawy hurtowe energii elektrycznej w Makroregionie Północ;
 - b) dostawy detaliczne energii elektrycznej do odbiorców końcowych podłączonych do sieci średniego, wysokiego i bardzo wysokiego napięcia na całym terytorium Republiki Włoskiej.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2010 r.

W imieniu Komisji

Michel BARNIER

Członek Komisji
